

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-240/15-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školských zařízení	Základní škola Pardubice, Bratranců Veverků 866
Sídlo	Bratranců Veverků 866, 530 02 Pardubice
E-mail právnické osoby	info@zsbrve.cz
IČ	60 159 154
Identifikátor	600 096 386
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Leošem Šebelou, ředitelem
Zřizovatel	statutární město Pardubice
Místo inspekční činnosti	Bratranců Veverků 866, 530 02 Pardubice
Termín inspekční činnosti	24. až 26. únor 2015

Inspekční činnost v Základní škole Pardubice, Bratranců Veverků 866 (dále „škola“) byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem orientační inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení dílčích jevů v podmínkách, průběhu a výsledcích vzdělávání, ve kterých byly zjištěny nedostatky při předchozí inspekční činnosti čj. ČŠIE-222/14-E, včetně hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a jeho souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Dále bylo provedeno zhodnocení vývoje školy a účinnosti opatření realizovaných ke zlepšení její úrovně.

Charakteristika

Škola poskytuje vzdělávání a školské služby v rozsahu uvedeném v rejstříku škol a školských zařízení. S účinností od 1. října 2014 byl Zastupitelstvem města Pardubic schválen dodatek ke zřizovací listině, kterým se mění původní název školy na nový, a to

Základní škola Pardubice, Bratranců Veverkových 866. Žádost o zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení byla odborem školství, kultury a sportu Magistrátu města Pardubic na MŠMT zaslána dne 27. listopadu 2014, do termínu inspekční činnosti však nebyla úprava provedena. Škola nový název využívá od prosince 2014.

Aktuálně je ve 20 třídách zapsáno celkem 512 žáků. Jejich počet se meziročně výrazně zvýšil, naplněnost školy stoupla na 68 %. Jedním z důvodů je, že se zde postupně soustřeďují žáci - hokejisté HC ČSOB Pojišťovna Pardubice, kterým škola vychází vstříc a jejich sportování přizpůsobuje podmínky a organizaci vyučování. Zhruba každý sedmý žák dojíždí, osm jich plní povinnou školní docházku v zahraničí. Škola eviduje 11 žáků s cizím státním občanstvím a 60 se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), pro pět z nich byly zpracovány individuální vzdělávací plány. Výuka se uskutečňuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV).

Do pěti oddělení školní družiny dochází 150 žáků, což je maximální možný počet. Činnost je realizována na základě Školního vzdělávacího programu školní družiny.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Pedagogický sbor se v souvislosti s přibývajícím počtem tříd na 1. stupni rozrostl, výuku v letošním školním roce zajišťuje 30 učitelů. Odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou aktuálně vykonávají, nemají celkem čtyři z nich, včetně ředitele školy. Ten je kvalifikován pro vychovatelství a výuku odborných předmětů na střední škole, nikoliv však všeobecně vzdělávacích. Druhým je vyučující tělesné výchovy a sportovních her zaměstnaný na základě dohody o provedení práce, která je ovšem specifikovaná jako Koordinace výuky žáků – hokejistů, tedy nikoliv přímá pedagogická činnost. Se skutečností se neshoduje ani uvedený hodinový rozsah. Nekvalifikovaní jsou dále vychovatelka, která vyučuje několik hodin týdně výchovné předměty na 1. stupni, a učitel, na něhož se vztahuje výjimka z požadavku odborné kvalifikace zavedená poslední novelou právního předpisu. Z hlediska předmětového zaměření (aprobací) se situace nezměnila, na 2. stupni stále chybí pro hudební výchovu a informatiku, vzhledem k počtu vyučovaných hodin pak také zejména pro anglický jazyk, přírodopis, zeměpis a tělesnou výchovu. V důsledku nedostačujícího počtu pedagogů kvalifikovaných pro výuku na 1. stupni přetrvává pro žáky 4. a 5. ročníku diskomfort spojený s množstvím pedagogických stylů uplatňovaných při vyučování jednotlivých předmětů různými učiteli (IV. A - 6 pedagogů, IV. B - 8 pedagogů, V. A - 7 pedagogů, V. B – 6 pedagogů). V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se v posledním roce vedení školy podařilo pro všechny vyučující zorganizovat dva semináře týkající se aktuálních témat současného školství (inkluzivní vzdělávání, romská problematika). Zřejmá je i podpora individuálních vzdělávacích akcí, alespoň jedné se zúčastnily přibližně dvě třetiny vyučujících.

Ve vedení školy došlo od minulé inspekční činnosti ke změně na pozici jedné ze zástupkyň ředitele. V souvislosti s tím byly pozměněny delegované pravomoci i nastaveny nové úkoly. Činnost managementu v oblastech plánování a organizování je funkční, v kontrolních procesech však přetrvávají stále rezervy. Příčinou je málo zkušeností vedoucích pracovníků s řízením školy. Nepřehledné zaznamenávání údajů v třídních výkazech a jejich následný nesoulad s elektronickou školní matrikou způsobily chyby ve výkaznictví. Ve Výkazu o základní škole k 30. září 2014 byl prakticky ve všech ročnících uveden odlišný počet žáků, než měl být. V celkovém součtu bylo vykázáno

o tři žáky více. Obdobně se lišily i údaje ve Výkazu o ředitelství (počet učitelů, žádný nekvalifikovaný apod.). Nedostatky ve vnitřních směrnicích a dalších písemnostech školy (školní řád, pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání, vnitřní řád školní družiny, výroční zpráva) byly odstraněny, stejně tak byla v pořádku i dokumentace týkající se uvolnění z předmětu a odkladu povinné školní docházky.

Prostorové podmínky školy zůstávají i přes zvyšující se počet tříd optimální. Oproti minulému školnímu roku si polepšila školní družina. Ačkoliv přibýlo další oddělení, mají čtyři z pěti pro svoji činnost samostatné místnosti, které jsou vhodně vybavené, přizpůsobené zájmovým aktivitám. Pouze jedno je umístěné v kmenové třídě. Nevýhodou v tomto případě je, že se žáci po dopolední výuce vrací do stejného prostředí. Pozitivním zjištěním bylo, že v prostoru školní knihovny mohou žáci trávit přestávku mezi dopoledním a odpoledním vyučováním již bez přítomnosti žáků ze školní družiny, za dohledu pověřených učitelů. Materiální vybavení je průběžně zlepšováno.

Prostorové a materiální předpoklady jsou na velmi dobré úrovni, škola se zdařile vyrovnala s nárůstem počtu tříd i oddělení školní družiny. V personálním zajištění výuky byly zjištěny nedostatky v odborné kvalifikovanosti, k částečnému zlepšení došlo v účasti pedagogů na vzdělávacích akcích. Dílčím rizikem jsou stále málo funkční kontrolní mechanismy vedení školy, v jejichž důsledku došlo k chybám ve výkaznictví.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání byl k 1. září 2014 zpracován nově, byly doplněny některé informace, resp. kapitoly, změněn učební plán. Pro 9. ročník vznikl zajímavý povinný předmět s názvem Komunikativní dovednosti zaměřující se na základy rétoriky, naslouchání i písemné vyjadřování. Nový ŠVP ZV (s velmi kvalitní grafickou úpravou) u jednotlivých předmětů neuvádí organizační vymezení, nezmiňují jej ani poznámky k učebnímu plánu, není tak jasné, jak probíhá výuka tělesné výchovy, pracovních činností, jaká je přístupnost volitelných předmětů atd. Ve vzdělávacím obsahu tělesné výchovy na 2. stupni chybělo zařazení části očekávaných výstupů z tematického okruhu Činnosti ovlivňující zdraví. Oddíl Hodnocení výsledků vzdělávání žáků obsahoval nerelevantní údaje (vyloučení ze školy apod.), nebyl přizpůsoben reálným podmínkám školy. V průběhu inspekční činnosti již byly některé z výše uvedených nedostatků odstraněny, včetně administrativní chyby v učebním plánu pro 9. ročník v letošním školním roce. Výuka probíhala v souladu se správnými časovými dotacemi, stejně jako v ostatních ročnících.

V organizaci vzdělávacího procesu byly zjištěny rezervy, předložené písemné rozdělení žáků – hokejistů na výuku např. hudební nebo výtvarné výchovy do jiných tříd nebylo v souladu se skutečností, dalo se jen obtížně dohledat, kdy a kde má který žák vyučování.

Ve sledovaných hodinách, jejichž náplní bylo většinou opakování již probraného učiva, převažovaly frontální aktivity zpravidla doplněné samostatnou písemnou prací jednotlivců, výjimečně dvojic. Ve výuce nejstarších žáků byla efektivně zařazena skupinová činnost, jež cíleně směřovala k rozvoji komunikativních dovedností. Samostatně dokázali o zadaném tématu diskutovat, před spolužáky obhájit svůj názor a respektovat odlišný. Pro žáky 5. ročníku bylo vyučování vedené učiteli odborně kvalifikovanými pro všeobecně vzdělávací předměty na 2. stupni statické, jednotvárné, chybělo dynamičtější střídání aktivit s různým obsahem. Průběžná motivace byla nejučinnější u nejmladších žáků, výuka je bavila, se zaujetím se do ní zapojovali. Při hudební výchově podnětná atmosféra podporovala kladný vztah k hudbě a rozvoj příslušných dovedností. Vhodně uplatněné

mezipředmětové vazby zvyšovaly ucelenost vzdělávacího procesu. Ojediněle byly na žáky kladeny požadavky, které byly vzhledem k jejich dosavadním znalostem náročné. Diferenciace úkolů pro žáky se SVP nebyla patrná. Využití učebních pomůcek mělo rozdílnou úroveň, někdy byly k dispozici pouze tabule, křída a sešit, jindy byly zařazeny činnosti s různými doplňujícími materiály, interaktivní tabulí apod. Žáci byli hodnoceni slovně, ojediněle klasifikační známkou. V menší míře byly začleněny prvky sebehodnocení, zcela výjimečně vzájemného hodnocení. Závěrečné shrnutí učiva často chybělo.

Vyučovací proces se vyznačoval frontálními aktivitami, jen výjimečně doplněnými prvky aktivního učení. ŠVP ZV byl zpracován nově, dílčími nedostatky dokumentu byla absence vymezení organizačních podmínek pro výuku jednotlivých předmětů a nesprávnosti v kapitole hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

V hodnocení chování byl v letošním školním roce zaznamenán posun, stupně uspokojivý a neuspokojivý byly uděleny necelým 2 % žáků. Stalo se tak v důsledku úpravy tzv. bodového systému, žáci mají možnost více získávat kladné body. Podle vedení školy se pravidla osvědčila, žáci si již na ně zvykli a nastavený systém je zejména v některých třídách přínosem.

Od předešlé inspekční činnosti se však nijak diametrálně nezměnilo hodnocení prospěchu žáků na vysvědčení. Přestože se celkový podíl prospívajících s vyznamenáním mírně zvýšil (cca na 60 %), na 2. stupni došlo ke snížení, s vyznamenáním prospělo přibližně 30 % žáků. Počet neprospívajících je stále poměrně vysoký, kolem 4 %. Na konci 1. pololetí letošního školního roku došlo ve třídě IX. A ke zcela nestandardní situaci, neprospělo zde devět z 31 žáků, tedy skoro 30 %. V sedmi případech jim byl stupeň nedostatečný udělen z fyziky, dále několikrát z českého jazyka, matematiky a také z výchovy k občanství a komunikativních dovedností. Z matematiky měla v této třídě prospěch dostatečný a nedostatečný více než polovina žáků, z českého jazyka a fyziky skoro polovina a z komunikativních dovedností více než jedna třetina. Stejně striktní klasifikace byla i v některých dalších třídách či předmětech (včetně hudební výchovy, pracovních činností, informatiky). Ve výtvarné výchově v 5. až 9. ročníku je hodnocena často třetina až polovina počtu žáků stupni chvalitebný a dobrý, což je demotivující. Z hlediska hodnocení jednotlivců bylo dále zjištěno, že klasifikační stupeň na vysvědčení (chvalitebný či dobrý) z tělesné výchovy nebyl mnohdy podložen průběžnou klasifikací zapisovanou do běžné či elektronické žákovské knížky. V jiných případech celkové hodnocení neodpovídalo zapsané průběžné klasifikaci (v tělesné výchově apod.) či nezohledňovalo závažné souvislosti ovlivňující výkon žáka. Jednalo se například o žákyni - cizinku, která přestoupila do školy v průběhu prosince 2014, v návrhu klasifikace zaslané z předešlé základní školy měla u tělesné výchovy uvedeno „1 – 2“, na vysvědčení však byla hodnocena klasifikačním stupněm dobrý, aniž by v žákovské knížce bylo zaznamenáno nějaké průběžné hodnocení. Obdobná situace nastala i v českém jazyce a dějepise.

Podpora neúspěšným žákům přímo v hodinách byla v pátém a vyšších ročnících poskytována minimálně. Opatření například ve formě možnosti opravy dílčí klasifikace opakováním písemného či ústního zkoušení nebo předem sděleného prověřovaného tématu nejsou přijímána. Z rozhovorů s pedagogy vyplynulo, že doučování je žákům poskytováno spíše výjimečně, když sami projeví zájem, což je v tomto věku málo pravděpodobné. Při vyučování někdy nejsou respektovány individuální možnosti jednotlivců. Příkladem je

žák se sociálním znevýhodněním a předmět komunikativní dovednosti, v jehož rámci byl jedním z klasifikovaných zadání životopis. Pro žáka z dětského domova bylo jeho vypracování velice citlivou záležitostí.

Hodnocení chování se v tomto školním roce upravilo spolu s posunem v tzv. bodovém systému směrem k pozitivnímu působení. Klasifikace prospěchu na vysvědčení zůstává v některých předmětech a třídách problematická, velmi přísná. Podpora pedagogů neúspěšným žákům je zejména na 2. stupni malá.

Závěry

a) Od termínu poslední inspekční činnosti došlo:

- k nárůstu počtu žáků,
- k úpravě ŠVP ZV a dalších dokumentů školy,
- k aktivnějšímu zapojení vyučujících v rámci dalšího vzdělávání,
- k menšímu počtu hodnocení chování stupni uspokojivý a neuspokojivý.

b) Zásadní a na místě neodstranitelné nedostatky byly zjištěny:

- v odborné kvalifikovanosti pedagogických pracovníků,
- ve vykazování počtu žáků a dalších údajů,
- v hodnocení výsledků vzdělávání žáků na vysvědčení, které nebylo podloženo průběžnou klasifikací.

c) Příležitostí ke zlepšení je:

- přesné nastavení kontrolních procesů a jejich důsledné uplatňování,
- doplnění a úprava informací o organizaci vyučovacích předmětů a hodnocení výsledků vzdělávání žáků v ŠVP ZV,
- zorganizování vzdělávacích akcí pro pedagogický sbor k seznámení s aktivizujícími metodami a formami práce a také s možnostmi hodnocení a sebehodnocení žáků,
- určení a využívání různých forem podpory žáků s rizikem školního neúspěchu.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje

- do 14 dnů odstranění zjištěného nedostatku podle Závěrů písm. b) odrážky druhé a zaslání zprávy o odstranění,
- do 31. srpna 2015 odstranění zjištěného nedostatku podle Závěrů písm. b) odrážky první a zaslání zprávy o odstranění,
- do 14 dnů přijetí preventivních opatření ke zjištěným nedostatkům podle Závěrů písm. b) odrážky třetí a zaslání zprávy o prevenci,
- do 31. srpna 2015 přijetí opatření ke zlepšení stavu podle Závěrů písm. c).

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina ze dne 30. září 2014
2. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 31 334/03-21, ze dne 8. prosince 2003
3. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 3 291/2007-21, ze dne 27. února 2007
4. Výpis správního řízení o provedení změny v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-32 115/2012-25, ze dne 17. září 2012
5. Jmenování do funkce ředitele ZŠ k 1. srpnu 2012
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. září 2014
7. Třídni výkazy, katalogové listy – školní rok 2014/2015
8. Výpisy z elektronické školní matriky - školní rok 2013/2014 a 2014/2015
9. Třídni knihy - školní roky 2014/2015
10. Rozvrhy hodin tříd a učitelů - školní rok 2014/2015
11. Školní řád platný od 1. září 2014
12. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků platná od 1. září 2014
13. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. září 2014
14. Výroční zpráva o činnosti školy - školní rok 2013/2014
15. Zápisy z jednání pedagogické rady - školní roky 2013/2014 a 2014/2015
16. Dokumentace k přijímacímu řízení pro školní rok 2014/2015
17. Personální dokumentace pedagogických pracovníků - školní rok 2014/2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v sídle Pardubického inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková v. r.

Mgr. Olga Příhodová, školní inspektorka

Mgr. Olga Příhodová v. r.

V Pardubicích 19. března 2015

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Leoš Šebela, ředitel školy

Mgr. Leoš Šebela v. r.

V Pardubicích 25. března 2015